

Mina
Aip

Éra nedlouhého období 14 let Výmarské republiky, jež přes všechny problémy od hyperinflace, značné nezaměstnanosti a neschopnosti čelit jak světové hospodářské krizi, tak narůstajícímu řádění a pouličnímu teroru pravcových i levicových extrémistů, byla demokracií a liberální režimem; nyní ji vystřídala „tisíciletá“ nacistická Třetí říše. Ta sice trvala jen o dva roky méně, přinesla však navzdory opojným slibům a prosperitě, a hlavně velikosti Německa nezměrně více utrpení, a to nejen lidem v Německu, ale v celé Evropě a ve světě včetně hrůz holocaustu a 2. světové války.

Bavorsko v letech 1933–1945

Zglajchšaltování

Hitler jako říšský kancléř neměl v říšském sněmu většinu, a proto usiloval o rychlé vypsání nových voleb. Když za tímto účelem nechal Reichstag zapálit, pochyboval v říši už jen málokdo o tom, že se stane novým pánem Německa, a tedy i Bavorska. Prostřednictvím svého ministra Hermanna Göringa, rodáka z Rosenheimu u Mnichova, vyvíjel silný tlak na policii a ozbrojené složky v celé říši. Tím a také nařízením po zapálení říšského sněmu, jež se doslova nazývalo „Nařízení o ochraně lidu a státu“, fakticky přestal existovat právní stát a veškerá základní politická práva výmarské ústavy pozbyla platnosti. Naopak nastala vína pronásledování a zatykáni komunistů, sociálních demokratů a řady poslanců říšského sněmu. Volby 5. března 1933 tak byly pro Hitlera jen „oficiálním“ potvrzením jeho politické linie. Vyhrát volby (se 43 %) a získat s koaliční DNVP většinu se mu podařilo bez problémů. Co však nezískal, byla většina v Bavorsku. Zde si proto „pořádek“ (*Ordnung*) vynutil systematickým terorem v ulicích bavorských měst, čímž chtěl přimět premiéra Helda a jeho vládu k demisi. Hitler ihned po volbách poslal do všech zemí říše jemu loajální a bezprostředně podřízené říšské komisaře, kteří byli jakousi jeho prodlouženou rukou. Tím se mu již 6. března podařilo všude v říši zglajchšaltovat dosavadní politický vývoj – až na Bavorsko. Ještě 8. března ujišťoval říšský prezident Hindenburg bavorskou vládu o tom, že se vyslání říšského komisaře do Mnichova nechystá. To již ovšem nacistické bojůvky zesilovaly tlak na jednotlivé ministry, který už přestal být únosný. Ministra vnitra Karla Stützela, velkého odpůrce nacismu, dokonce jednotky SS napadly doma a v noci košili ho odvěklely k výslechům a mučení do mnichovské centrály NSDAP. Podobné samozvané akce podnikaly ozbrojené jednotky SS i v případě zatčení dalších členů vlády. Paralelně s tím rozjeli nacisté propagandistickou kampaň s cílem zdiskreditovat stávající politický establishment. Vydavatel Julius Streicher tak v norimberských novinách